

1. Wniosek osoby fizycznej o zwolnienie od kosztów sądowych

Szczecin, dnia 5.5.2012 r.

Do
Sądu Rejonowego
I Wydział Cywilny
w Szczecinie^a

Wartość przedmiotu sporu: 2000 zł

Powód: *Andrzej Bronek*

PESEL: 64102101621

70-100 Szczecin, ul. Dąbrowskiego 20 m. 3

Pozwany: *Witold Kaczmarek*

70-023 Szczecin, ul. Budziszyńska 7 m. 1

Wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych^b

W imieniu własnym wnoszę o:

zwolnienie mnie od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie przeciwko *Witoldowi Kaczmarekowi* o zapłatę kwoty 2000 zł (słownie: dwa tysiące złotych 00/100).

Uzasadnienie

Zamierzam wytoczyć powództwo przeciwko *Witoldowi Kaczmarekowi* o zapłatę kwoty 2000 zł. *Witold Kaczmarek* zawarł ze mną 10.11.2011 r. umowę kupna-sprzedaży sztuców srebrnych. Zgodnie ustaliliśmy cenę owych sztuców na kwotę 2000 zł. *Witold Kaczmarek* w obecności świadka *Jana Winieckiego* odebrał ode mnie zakupione sztuce i solennie przyrzekł, że zapłaci za nie na drugi dzień.

Pomimo licznych monitów ustnych oraz jednego monitu pisemnego *Witold Kaczmarek* należnych mi pieniędzy nie zapłacił.

Dowód: 1) oświadczenie świadka *Jana Winieckiego*;

2) list polecony powoda do *Witolda Kaczmarka* z 15.12.2011 r. wraz z dowodem nadania.

Jestem wdowcem i mam na swoim utrzymaniu troje małoletnich dzieci w wieku 10, 12 i 16 lat. Jako trwale niezdolny do pracy utrzymuję się wyłącznie z renty inwalidzkiej w kwo-

cie 500 zł. Żadnego majątku nie posiadam. Pieniądze za sprzedane *Witoldowi Kaczmarkowi* sztućce chciałem przeznaczyć na zakup odzieży zimowej dla dzieci.

Dowód: oświadczenie powoda o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.

W opisanych powyżej warunkach nie jestem w stanie bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny ponieść kosztów sądowych w niniejszej sprawie. Podstawę prawną wniosku w tym zakresie stanowi przepis art. 102 ust. 1 KSCU.

W tym stanie rzeczy pozew niniejszy jest konieczny i uzasadniony.

Andrzej Broniek

Załączniki:

- ↳ oświadczenie świadka *Jana Winieckiego*;
- ↳ list polecony z 15.12.2011 r. wraz z dowodem nadania;
- ↳ oświadczenie powoda o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania;
- ↳ odpis pisma i załączników.

Uwagi i objaśnienia

^a **Właściwość sądu.** Wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy (art. 105 ust. 1 zd. 1 KSCU). W wypadku gdy strona nie ma miejsca zamieszkania w siedzibie sądu, w którym sprawa ma być wytoczona (lub już się toczy), może ona złożyć wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce swego zamieszkania. Wówczas tenże sąd rejonowy niezwłocznie przesyła wniosek sądowi właściwemu do prowadzenia sprawy (art. 105 ust. 2 KSCU).

Co do właściwości rzeczowej sądu w grę wchodzi przepisy art. 16 i n. KPC.

Właściwość miejscową zaś określają przepisy art. 27–46 KPC.

^b **Forma i treść wniosku:**

- 1) wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych można zgłosić ustnie do protokołu w sądach wskazanych powyżej;
- 2) w razie składania wniosku w formie pisemnej powinien on odpowiadać warunkom pisma procesowego określonym w art. 126, 126¹ oraz 128 KPC;
- 3) podstawy do uzyskania zwolnienia od ponoszenia kosztów sądowych przez osobę fizyczną wskazuje przepis art. 102 ust. 1 KSCU; jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony jest ustnie do protokołu, wówczas oświadczenie, o którym mowa w art. 102 ust. 2 KSCU, może być złożone także do protokołu;

- 4) jeżeli wniosek składany jest przed wytoczeniem powództwa, należy w nim zwięźle przedstawić okoliczności uzasadniające roszczenie (żądanie pozwu), który ma zostać wniesiony; potrzeba ta wynika z uprawnienia sądu do odmówienia zwolnienia od kosztów w razie oczywistej bezzasadności powództwa (art. 109 ust. 2 KSCU);
- 5) gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno również zawierać oznaczenie przedmiotu sporu oraz numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania (art. 126 § 2 pkt 2 i 3 KPC); zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1¹ KPC konieczne jest także oznaczenie daty wymagalności roszczenia w sprawach o zasądzenie roszczenia (przepis dodano w art. 2 pkt 1 ustawy z 13.4.2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2018 r. poz. 1104, która weszła w życie 9.7.2018 r.

Środki prawne, terminy

Zażalenie. Na odmowę zwolnienia od kosztów sądowych lub cofnięcie takiego zwolnienia przysługuje zażalenie (art. 394 § 1 pkt 2 KPC). Zażalenie to wolne jest od opłat sądowych (art. 95 ust. 2 pkt 1 KSCU). Zgodnie z projektem UD 309 z 13.9.2018 r., po art. 394¹ dodaje się art. 394^{1a} KPC, zgodnie z którym zażalenie do innego składu sądu pierwszej instancji przysługuje na postanowienia tego sądu, których przedmiotem jest odmowa zwolnienia od kosztów sądowych lub cofnięcie takiego zwolnienia oraz odmowa ustanowienia adwokata lub radcy prawnego lub ich odwołanie.

Zgodnie z projektem UD 309 z 13.9.2018 r., zmianie ulega brzmienie art. 102 ust. 1 KPC, zgodnie z którym zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny bądź też ich poniesienie narazi ją na taki uszczerbek.

Opłaty, koszty, zwolnienie od opłat

Opłata. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych jest wolny od opłat sądowych (art. 3 ust. 1 KSCU), również od zażalenia na odmowę zwolnienia od kosztów sądowych nie pobiera się opłat (art. 95 ust. 2 pkt 1 KSCU).

Powyższy wniosek jest wnioskiem składanym przed wszczęciem postępowania, ale może on być złożony także w trakcie toczącego się postępowania, na każdym jego etapie.

2. Wniosek osoby prawnej o zwolnienie od kosztów sądowych

Szczecin, dnia 1.6.2012 r.

Do
Sądu Okręgowego
VIII Wydział Gospodarczy
w Szczecinie

Wartość przedmiotu sporu: 180 000 zł

Powód^b: Omen Spółka z o.o., KRS: 0000027923
70-022 Szczecin, ul. Włociańska 3
reprezentowana
przez członków zarządu:
Andrzeja Kowalika i Wiesława Nowaka

Pozwany: *Jan Dąbek*
70-038 Szczecin, ul. Boryny 25

Wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych^a

Powód – Omen Spółka z o.o. – wnosi o:
zwolnienie go od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie przeciwko *Janowi Dąbkowi*, właścicielowi hurtowni dziewiarskiej, o zapłatę kwoty 180 000 zł (słownie: sto osiemdziesiąt tysięcy złotych 00/100).

Uzasadnienie

Powód zamierza wytoczyć powództwo przeciwko *Janowi Dąbkowi*, właścicielowi hurtowni dziewiarskiej, o zapłatę kwoty 180 000 zł z tytułu należności za dostarczony pozwanemu towar.

Dnia 5.2.2011 r. strony zawarły umowę, na mocy której powód miał dostarczać do hurtowni dziewiarskiej pozwanego swoje wyroby dziewiarskie, zgodnie z każdorazowym zamówieniem.

Płatność za dostarczony towar miała następować w każdym wypadku w ciągu dwóch tygodni od dnia wystawienia faktury przez powoda.

Pozwany przez pierwszy okres trwania umowy regularnie wywiązywał się z obowiązku zapłaty, jednak od sierpnia 2011 r. zaprzestał płacenia, każdorazowo obiecując zapłatę po następnej dostawie towarów przez powoda.

W ten sposób w okresie sierpnia i września 2011 r. należność powoda narosła do kwoty 180 000 zł. Począwszy od 20 września, powód zaprzestał kontaktów handlowych z pozwanym.

Listem poleconym z 20.5.2011 r. powód wezwał pozwanego do uregulowania całej należności wraz z odsetkami.

Pozwany do dnia dzisiejszego w ogóle nie zareagował na wezwanie.

Dowód: 1) uwierzytelniona kserokopia umowy z 5.2.2011 r.;
2) uwierzytelnione kserokopie ośmiu zamówień pozwanego;
3) uwierzytelniona kserokopia listu poleconego z 20.5.2011 r. wraz z dowodem nadania.

Powodowa spółka została założona 5.1.2011 r. z kapitałem zakładowym wynoszącym 4000 zł.

Dowód: wyciąg z rejestru spółek.

Na skutek niewywiązywania się pozwanego z płatności wobec powoda powodowa spółka poniosła stratę, która doprowadziła do konieczności ograniczenia produkcji ze względu na brak środków na zakup surowców.

Aktualny bilans spółki wykazuje straty.

Dowód: 1) uwierzytelniony odpis bilansu za listopad 2011 r.;
2) uwierzytelniona kserokopia deklaracji podatkowej za listopad 2011 r.

Do reprezentowania powodowej spółki upoważnionych jest dwóch członków jej Zarządu. Wniosek niniejszy znajduje oparcie w treści przepisu art. 103 KSCU i zasługuje na uwzględnienie.

W imieniu zarządu:

Andrzej Kowalik

Wiesław Nowak

Załączniki:

- ➔ uwierzytelniona kserokopia umowy z 5.2.2011 r.;
- ➔ uwierzytelnione kserokopie ośmiu zamówień pozwanego;
- ➔ uwierzytelniona kserokopia listu poleconego z 20.5.2011 r. wraz z dowodem nadania;
- ➔ wyciąg z rejestru spółek;
- ➔ uwierzytelniony odpis bilansu za 2011 r.;
- ➔ uwierzytelniona kserokopia deklaracji podatkowej za 2012 r.;
- ➔ odpis wniosku i załączników.

Uwagi i objaśnienia

^a **Zwolnienie od kosztów sądowych.** Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie (art. 103 KSCU).

Według art. 104 KSCU:

- 1) nie mają obowiązku uiszczania opłat organizacje pożytku publicznego działające na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyjątkiem spraw dotyczących prowadzonej przez te organizacje działalności gospodarczej, stowarzyszenia ogrodowe w rozumieniu ustawy z 13.12.2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2176), a także organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z 24.4.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 450) w sprawach dotyczących realizacji zleconego zadania publicznego na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- 2) innym organizacjom społecznym (obecnie pozarządowym), których zadanie nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych w ich własnych sprawach prowadzonych w związku z działalnością społeczną, naukową, oświatową, kulturalną, sportową, dobroczynną, samopomocową, w zakresie ochrony konsumenta, ochrony środowiska i opieki społecznej. Przyznając zwolnienie od kosztów sądowych, sąd uwzględni przede wszystkim statutowe cele działalności danej organizacji i możliwości oraz potrzeby realizacji tych celów na drodze postępowania cywilnego.

Co do formy i treści wniosku – **zob. uwagi do wzoru Nr 1**; zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1¹ KPC konieczne jest również oznaczenie daty wymagalności roszczenia w sprawach o zasądzenie roszczenia [przepis dodano w art. 2 pkt 1 ustawy z 13.4.2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 1104), która weszła w życie 9.7.2018 r.]

^b **Organy, osoby uprawnione do działania w imieniu powoda.** W myśl art. 67 § 1 w zw. z art. 64 § 1¹ KPC osoby prawne, inne jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe mające zdolność sądową dokonują czynności procesowych przez swoje organy albo przez osoby uprawnione do działania w ich imieniu. Dotyczy to również jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną.

W myśl art. 67 § 2 KPC za Skarb Państwa podejmuje czynności procesowe organ państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie, lub organ jednostki nadrzędnej. W zakresie określonym odrębną ustawą za Skarb Państwa czynności procesowe podejmuje Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedstawiciel ustawowy i organ, o którym mowa w art. 67 KPC, mają obowiązek wykazać swoje umocowanie dokumentem przy pierwszej czynności procesowej. Z tego względu osoba prawna obowiązana jest do przedstawienia wyciągu z właściwego rejestru sądowego (handlowego, stowarzyszeń, spółdzielni, przedsiębiorstw itd.).

Natomiast organizacje pozarządowe powinny złożyć odpis protokołu z posiedzenia swojego organu uprawnionego do wyboru organu wykonawczego organizacji, np. zarządu (np. wyciąg z protokołu walnego zgromadzenia zawierający dane personalne członków zarządu).

Gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno również zawierać oznaczenie przedmiotu sporu oraz numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go, nie mając takiego obowiązku, lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania (art. 126 § 2 pkt 2 i 3 KPC).

Środki prawne, terminy

Zażalenie. Na odmowę zwolnienia od kosztów sądowych lub cofnięcie takiego zwolnienia przysługuje zażalenie (art. 394 § 1 pkt 2 KPC). Zgodnie z projektem UD 309 z 13.9.2018 r., po art. 394¹ dodaje się art. 394^{1a} KPC, zgodnie z którym zażalenie do innego składu sądu pierwszej instancji przysługuje na postanowienia tego sądu, których przedmiotem jest odmowa zwolnienia od kosztów sądowych lub cofnięcie takiego zwolnienia oraz odmowa ustanowienia adwokata lub radcy prawnego lub ich odwołanie.

Opłaty, koszty, zwolnienie od opłat

Opłata. Zażalenie takie jest wolne od opłat sądowych (art. 95 ust. 2 pkt 1 KSCU). Powyższy wniosek jest wnioskiem składanym przed wszczęciem postępowania, ale może on być złożony także w trakcie toczącego się postępowania, na każdym etapie postępowania.

3. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika procesowego

Poznań, dnia 13.5.2012 r.

Do
Sądu Rejonowego
I Wydział Cywilny
w Poznaniu^a

Sygn. akt: I Co 326/12

Powód: *Marian Wróblewski*
PESEL: 90102301522

Pozwana: *Elżbieta Kaczmarek*

Wniosek powoda o ustanowienie pełnomocnika procesowego

W imieniu własnym wnoszę o:
ustanowienie dla mnie pełnomocnika procesowego w osobie adwokata lub radcy prawnego w sprawie przeciwko *Elżbiecie Kaczmarek* o zapłatę 11 000 zł.

Uzasadnienie

Postanowieniem z 29.4.2012 r. Sąd Rejonowy w Poznaniu zwolnił mnie w całości od ponoszenia kosztów sądowych^b.

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Poznaniu z 29.4.2012 r. w sprawie I Co 326/12.

Jak wykazałem, w powyższej sprawie nie posiadam środków materialnych na poniesienie kosztów sądowych, a tym bardziej na opłacenie honorarium pełnomocnika procesowego.

Mam wykształcenie podstawowe, nigdy nie miałem żadnej sprawy w sądzie. Dlatego nie orientuję się nawet, jak należy sporządzić pozew przeciwko pozwanej *Elżbiecie Kaczmarek*^c. Ponadto moja niezdolność do pracy może uniemożliwić mi stawienie się na rozprawę. Ze względu na złożoność sprawy obawiam się również, że nie poradzę sobie z jej prowadzeniem^c.

Powyższe względy przemawiają za koniecznością ustanowienia dla mnie pełnomocnika procesowego^d.

Marian Wróblewski

Uwagi i objaśnienia

^a **Właściwość sądu.** Wniosek o ustanowienie pełnomocnika procesowego (adwokata lub radcy prawnego) należy zgłosić w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Jednak strona, która nie ma miejsca zamieszkania w siedzibie tego sądu, może zgłosić wniosek o ustanowienie dla niej adwokata lub radcy prawnego w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce swojego zamieszkania, który przesyła go niezwłocznie sądowi właściwemu (art. 117 § 4 KPC).

^b **Osoba uprawniona.** Do zgłoszenia uprawniona jest strona zwolniona przez sąd w całości lub w części od kosztów sądowych (art. 117 § 1 KPC). Zgodnie z art. 117 § 2 KPC osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Osoba fizyczna dołącza do wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o swoim stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru. Jeżeli wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego składany jest łącznie z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych, osoba fizyczna dołącza tylko jedno oświadczenie (art. 117¹ § 1 KPC).

Wniosek może również zgłosić strona korzystająca z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych (np. w sprawie o alimenty, o ustalenie ojcostwa i roszczenia z tym związane – art. 96 KSCU). Strona taka musi jednak wykazać oświadczenie przewidziane w art. 102 ust. 1 i 2 KSCU, że nie może bez uszczerbku dla utrzymania swojego i rodziny ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Oświadczenie przewidziane w art. 102 ust. 2 KSCU powinno być sporządzone według ustalonego wzoru. Wzór ten określa rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 31.1.2006 r. w sprawie określenia wzoru oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 574). Jeżeli powyższe oświadczenie nie zawiera wystarczających danych, stosuje się art. 130 KPC (wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku).

^c **Przesłanki.** Sam fakt zwolnienia od kosztów sądowych (przez sąd lub z mocy ustawy) nie jest wystarczający do ustanowienia pełnomocnika procesowego. Sąd bowiem uwzględni wniosek tylko wtedy, gdy udział pełnomocnika w sprawie uzna za potrzebny (art. 117 § 5 KPC). Dlatego wniosek należy odpowiednio uмотywować, uzasadniając ową potrzebę np. zawołnością sprawy, zamieszkaniem poza siedzibą sądu, nieporadnością lub innymi ważnymi względami. Dotychczasowa praktyka sądowa stosuje liberalne podejście do powyższych wniosków.

^d **Łączenie z wnioskiem o zwolnienie od kosztów.** Wniosek o ustanowienie pełnomocnika procesowego można połączyć z wnioskiem o zwolnienie od pono-

szenia kosztów sądowych. Ze względów praktycznych jest to nawet wskazane (część identycznej argumentacji – co do położenia materialnego strony czy względów czasowych).

Przebieg postępowania. Postępowanie dotyczące pełnomocników procesowych przebiega w dwóch etapach. W pierwszym sąd rozpoznaje wniosek, po czym ustanawia pełnomocnika procesowego z urzędu.

W drugim etapie – sąd zwraca się o wyznaczenie adwokata lub radcy prawnego do właściwej rady adwokackiej lub okręgowej izby radców prawnych. Te organy wyznaczają konkretnego adwokata lub radcę prawnego jako pełnomocnika procesowego strony (art. 117³ § 1 i 2 KPC). Dopiero ustanowienie w powyższy sposób konkretnego adwokata lub radcy prawnego dla strony zwolnionej od kosztów sądowych jest równoznaczne z udzieleniem mu pełnomocnictwa procesowego (art. 118 § 1 KPC). Adwokat lub radca prawny ustanowiony przez sąd jest obowiązany zastępować stronę do prawomocnego zakończenia postępowania, chyba że z postanowienia sądu wynika, iż obowiązek zastępowania strony ustaje wcześniej. Z ważnych przyczyn adwokat lub radca prawny może wnosić o zwolnienie od obowiązku zastępowania strony w procesie. Sąd, zwalniając adwokata lub radcę prawnego, zwraca się jednocześnie do właściwej okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych o wyznaczenie innego adwokata lub radcy prawnego. Przepis art. 117³ § 2 KPC stosuje się odpowiednio.

Jeżeli strona we wniosku wskazała adwokata lub radcę prawnego, właściwa okręgowa rada adwokacka lub rada okręgowej izby radców prawnych, w miarę możliwości i w porozumieniu ze wskazanym adwokatem lub radcą prawnym, wyznaczy adwokata lub radcę prawnego wskazanego przez stronę, co wynika wprost z art. 117³ § 3 KPC.

Środki prawne, terminy

Zażalenie. Na odmowę ustanowienia adwokata lub radcy prawnego przysługuje zażalenie do wyższej instancji (art. 394 § 1 pkt 2 KPC). Zgodnie z projektem UD 309 z 13.9.2018 r., po art. 394¹ KPC dodaje się art. 394^{1a}, zgodnie z którym zażalenie do innego składu sądu pierwszej instancji przysługuje na postanowienia tego sądu, których przedmiotem jest odmowa zwolnienia od kosztów sądowych lub cofnięcie takiego zwolnienia oraz odmowa ustanowienia adwokata lub radcy prawnego lub ich odwołanie.

Opłaty, koszty, zwolnienie od opłat

Zwolnienie. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika procesowego jest wolny od opłat sądowych.

Zwolnienie zażalenia. Strona zwolniona w całości od kosztów sądowych nie ponosi opłat sądowych od takiego zażalenia.

Natomiast strona zwolniona częściowo od ponoszenia kosztów sądowych ponosi opłaty od zażalenia w zależności od charakteru tego zwolnienia, np. strona zwolniona wyłącznie od opłaty od pozwu ponosi opłatę od zażalenia w całości, strona zwolniona od kosztów sądowych w połowie ponosi połowę opłaty od zażalenia. Od zażalenia pobiera się piątą część opłaty (art. 19 ust. 3 pkt 2 KSCU).

Powyższy wniosek jest wnioskiem składanym przed wszczęciem postępowania, ale może on być złożony także w trakcie toczącego się postępowania, na każdym etapie postępowania.